

Med fokus på SKOLDAGEN!

Patientinformation om Equasym® Depot och ADHD

EQUASYM® DEPOT
Metylfenidathydroklorid

Denna broschyr har du fått av din läkare

❖ Beroendeframkallande medel.

Till föräldrar	2
Om ADHD	3
Behandlingen av ADHD	4
Läkemedel	4
Användning	5
Equasym Depot	6
Så tar man Equasym Depot	8
Matrutiner	10
Biverkningar	11
Sammanfattning om medicinen	12

Till föräldrar

Efter utredning har ditt barn fått diagnosen ADHD, Attention Deficit Hyperactivity Disorder, d.v.s. uppmärksamhetsstörning med hyperaktivitet. Det uppskattas att drygt 5 procent av barn i skolåldern har ADHD.

Många av dessa barn har stora problem både hemma och i skolan trots anpassningar och särskilt stöd. Barnet kan därför ha nytta av behandling med ADHD-läkemedel. De godkända läkemedlen för behandling av ADHD har alla visat effekt på ADHD-symtom i kliniska studier. Målet med behandling är först och främst att förbättra uppmärksamhet, öka koncentrationsförmågan samt minska motorisk oro och ofrivillig impulsivitet.

Bättre motorisk kontroll leder till bättre samordnade rörelser och tydligare handstil. Barnen blir inte så lätt distraherade, får ro att arbeta och kan tänka bättre. Med ökad koncentration kan de fungera bättre än tidigare. Behandling med läkemedel leder ofta till att barnen lär sig fortare och lättare hittar sin plats i kompiskretsen.

Visste du att

Equasym Depot är framtaget för att ge bästa möjliga effekt under barnets skoldag.

Om ADHD

Orsakerna till ADHD är ännu inte fullständigt kända, men ADHD betraktas numera som ett neuropsykiatriskt tillstånd med både biologiska och psykologiska orsaker. En sådan anses vara en obalans i överföring av nervsignaler i de delar av hjärnan som kontrollerar aktivitet och uppmärksamhet. Detta avvikande aktivitetsmönster i hjärnan kan bl.a. bero på bristande tillgång på eller nedsatt verkan av vissa signalämnen (främst dopamin och noradrenalin).

Vid brist på signalämnen arbetar hjärnan därför lite annorlunda än hos andra. Detta kan ge svårigheter med att styra beteende, vara uppmärksam och att sitta stilla (se faktaruta nedan). Det händer också att personer med ADHD säger eller gör saker som andra blir arga och ledsna över och inte förstår varför det blev fel.

Det är viktigt att komma ihåg att ADHD inte har något med intelligens att göra. Personer med ADHD är ofta charmiga, snabbtänkta, öppna och kreativa, så det finns också många positiva sidor med ADHD.

Känner du igen ditt barn i texten?

Fakta

- svårigheter vid ADHD

Uppmärksamhet: Barnet har svårt att lyssna en längre stund, drömmer sig bort eller börjar syssla med något annat. Barnet har svårigheter att följa instruktioner, speciellt i flera led och gör lätt slarvfel. Hon eller han kan verka glömsk och blir ofta av med sina saker.

Koncentration: Barnet tycker det är svårt att koncentrera sig och göra färdigt uppgifter, till exempel i skolan.

Aktivitet: Barnet vill röra på sig och är i farten, även när det borde vara stilla. Han eller hon har svårt att låta bli att "pilla" på saker och pratar lätt "för mycket", vilket kan medföra att andra störs.

Impulser: Barnet har svårt att vänta på sin tur, är snabb med att räkna upp handen i skolan utan att ha tänkt igenom sitt svar så noga. Pratar rakt ut och avbryter därigenom andra, blir lätt arg och kan säga ogenomtänkta saker.

MED FOKUS PÅ SKOL- DAGEN

Behandling av ADHD

Behandling av symptomen är ofta nödvändig för att ditt barn ska få ut så mycket som möjligt av skolgången. **Equasym Depot** används för behandling av ADHD som tillägg till psykosocialt och pedagogiskt stöd enbart efter att andra läkemedelsfria behandlingsmetoder har prövats, såsom samtalsterapi och beteendeterapi.

Läkemedel

Det finns två huvudtyper av läkemedel som används vid behandling av ADHD.

Det ena tillhör den grupp av läkemedel som kallas centralstimulerande medel, för att de stimulerar vissa delar av hjärnan.

Centralstimulerande läkemedel (t.ex. metylfenidat, lisdexamfetamin och dexamfetamin) verkar genom att öka tillgängligheten av signalämnen i hjärnan (främst dopamin), vilket förbättrar koncentrationsförmågan och hjälper barnet att arbeta mer fokuserat, lösa uppgifter och bättre styra sina impulser.

Effekten av dessa läkemedel varar olika lång tid på dagen beroende på hur de är sammansatta. **Equasym Depot** innehåller metylfenidat och är ett centralstimulerande medel.

Den andra typen av ADHD-läkemedel kallas för icke-stimulerande medel (t.ex. atomoxetin och guanfacin).

Båda typerna av mediciner har effekt vid ADHD och kan förbättra dess symptom i form av hyperaktivitet, impulsivitet samt svårigheter att bibehålla uppmärksamhet och koncentration.

Användning

Om **Equasym Depot** används på fel tider eller i fel dos kan den ge oönskade reaktioner. Det är därför mycket viktigt att ni gör som ni kommit överens om med er läkare.

Equasym Depot måste förvaras på sådant sätt att ingen annan får tillgång till den.

Fakta

- centralstimulerande medel

Centralstimulerande medel (t.ex. metylfenidat, dexamfetamin, lisdexamfetamin) underlättar överföring av signaler mellan nervcellerna. Då blir det lättare för barn med ADHD att tänka klart, förstå och ha kontroll över sin impulsivitet. Det är inte säkert att barnet känner så mycket när det börjar ta sitt läkemedel. Kanske får barnet höra att det går lättare med kompisarna och lärarna och då kan det i själva verket vara ett resultat av medicinen. Målsättningen är att vardagen ska bli enklare för barnet och för dess omgivning.

Kapslarna ser
ut så här i
verklig storlek

10 mg

20 mg

30 mg

40 mg

Equasym Depot finns i fyra styrkor:
10 mg, 20 mg, 30 mg och 40 mg.

Equasym Depot

Det finns andra läkemedel som innehåller samma aktiva substans som **Equasym Depot**, d.v.s. metylfenidat, men det finns trots detta olikheter mellan läkemedlen. Därför är det också skillnad på hur snabbt och kraftigt de verkar samt hur länge effekten varar. **Equasym Depot** är gjord för att ge bra effekt under hela skoldagen. På nästa sida visar vi hur Equasym Depot verkar under dagen.

INLÄRNING I SKOLAN¹

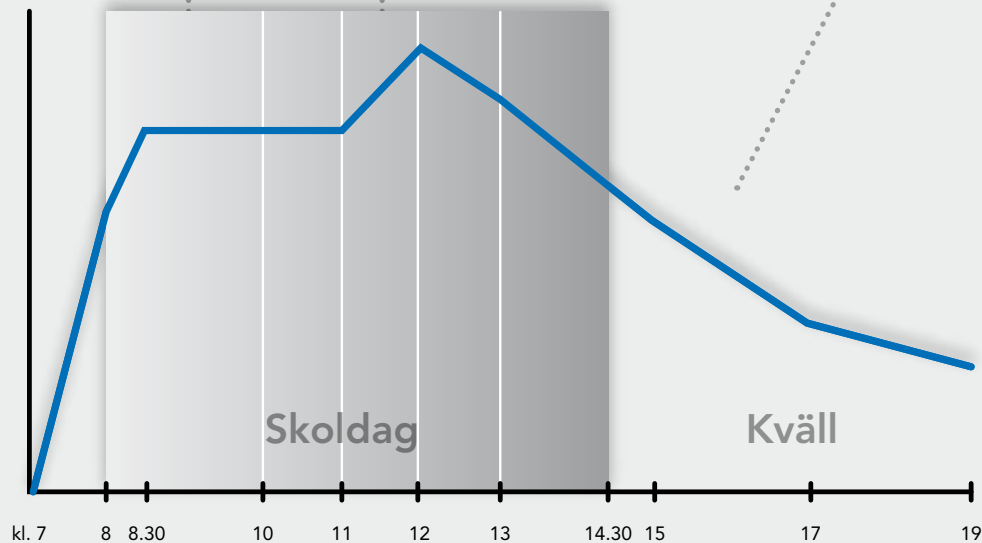
- Barnet får lättare att koncentrera sig under lektionerna – från början till slutet av skoldagen

GER BÄTTRE SOCIALT BETEENDE I SKOLAN¹

- Bättre deltagande i undervisningen
- Bättre samvaro med skolkamraterna

FORTSATT KONCENTRATION AV LÅKEMEDEL GER EFFEKT PÅ EFTERMIDDAGEN

Mängd läkemedel (metylfenidat) i blodet

ref. 3

FRUKOST

- Frukost är viktigt för allas tillväxt och välbefinnande
- Equasym Depot kan försämra aptiten
- Equasym Depot bör intas före eller i början av frukosten²

MIDDAG

- Middag är viktigt för nattsömn och tillväxt
- Equasym Depot kan dämpa aptiten
- På kvällen finns endast en liten mängd läkemedel kvar i blodet.²

Referenser: 1. Swanson JM et al (The Comacs study). *Pediatr* 2004;113:206-216.
2. Equasym Depot, www.fass.se 3. González MA et al. *Int J Clin Pharm Ther* 2002; 40(4):175-184.

Så bör ditt barn ta Equasym Depot

På **morgonen** ska Equasym Depot tas före frukost. Ta den gärna med vatten, mjölk eller annan dryck. Om barnet inte klarar att svälja kapslar, kan du som förälder öppna dem och strö innehållet på en sked äppelmos, sylt eller annan "mjuk" mat. Om läkemedlet tas/ges med mjuk mat ska någon vätska, t.ex. vatten, tas efteråt.

Det är viktigt att äta en rejäl frukost på morgonen. Då får barnet ut så mycket som möjligt av skoldagen.

Redan när barnet kommer till skolan och den första lektionen börjar kan **Equasym Depot** ha effekt på någon eller flera av dessa punkter:

- barnet störs mindre av sin omgivning
- det är lättare att sitta still och vänta på sin tur
- det går lättare att lyssna på läraren utan att avbryta så ofta
- det blir lättare att koncentrera sig och att bli färdig med uppgifterna
- barnet fungerar bättre tillsammans med kompisar

Fakta

- innehållet i kapseln består av två typer av korn

Den ena typen frigör medicinen snabbt, så att den verkar fort.

Den andra typen frigör läkemedlet långsamt. Därför verkar det i upp till åtta timmar. Kapslarna och kapselinnehållet får inte krossas eller tuggas.

Du ser ingen skillnad på de två korntyperna. Det är därför viktigt att hela kapselns innehåll intas vid samma tillfälle.

Så verkar
Equasym Depot
genom dagen.

Var noga med att hjälpa
ditt barn att komma ihåg
att ta Equasym Depot.

... och att äta sin frukost!

Då blir det enklare att
koncentrera sig i skolan.

Med mindre oro i kroppen
kommer barnet att ges
möjlighet att enklare umgås
med sina kamrater.

På kvällen har Equasym Depot
mindre effekt, då kan barnet bli
mer rastlöst igen.

MED FOKUS PÅ SKOL- DAGEN

Matrutiner

Förmiddag: Effekten av Equasym Depot stiger under förmiddagen så att ditt barn kan fungera bättre i skolan. Equasym Depot kan påverka aptiten så att ditt barn känner sig mätt. Om barnet har svårt att äta är det extra viktigt att ta sig tid att äta tillsammans med sina kamrater.

Eftermiddag och kväll: När barnet kommer hem från skolan och gör läxorna har Equasym Depot fortfarande viss effekt, men på kvällen verkar det inte längre. Ta god tid på er och ät gärna tillsammans hela familjen, om det är möjligt. Kvällsmåltiden är ett bra tillfälle att sammanfatta dagen och känna gemenskap. En kvällsmacka med mjölk eller juice lite senare på kvällen är bra för den som under dagen upplever minskad aptit under medicineringen.

Fakta

Det är viktigt att komma ihåg att:
Att ta Equasym Depot före frukost.
Då hjälper den barnet genom hela skoldagen. När ni är hemma på kvällen har Equasym Depot inte längre någon verkan.

Biverkningar

Precis som andra läkemedel kan också **Equasym Depot** ge biverkningar. Mycket vanliga biverkningar är sömnlöshet, nervositet och huvudvärk. Dessa biverkningar minskar normalt efter en tid. Märker ni någon oväntad förändring är det viktigt att diskutera detta med er läkare. För mer information läs också bipacksedeln i läkemedelsförpackningen.

Om ditt barn glömmet att ta Equasym Depot – vänta till nästa dag och ta då bara nästa dos som vanligt.

Fakta

När behandling med **Equasym Depot** inleds planeras kontroller hos er läkare, sjuksköterska och annan personal enligt ett särskilt schema.

Bra att veta om behandling med Equasym Depot

- **Equasym Depot** används för behandling av ADHD som tillägg till psykosocialt och pedagogiskt stöd.
-

- **Equasym Depot** hjälper till med överföring av signaler mellan hjärncellerna så att barnet:

- lättare håller kvar uppmärksamheten, blir mindre lättstörd och kan koncentrera sig
 - blir mindre styrt av impulser (tänker först innan det handlar)
-

- **Equasym Depot** tas på morgonen och verkar under hela skoldagen – även vid lunchtid.
-

- **Equasym Depot** har ingen eller nästan ingen verkan på kvällen.

- **Equasym Depot** ökar inte risken för missbruk när läkemedlet används på rätt sätt.
-

- Förvara **Equasym Depot** på ett säkert ställe så att obehöriga inte kan få tag på läkemedlet.
-

- **Equasym Depot** kan ge biverkningar som t.ex. nedsatt aptit, huvudvärk, hjärtklappning och sömnproblem.

Om ert barn besväras av biverkningar ska du tala med er läkare.

- Vid utlandsresa måste ni ha med er ett intyg om Equasym Depot. Fråga er läkare om detta.
-

Denna vägledning är ett tillägg till bipacksedeln som följer med läkemedelsförpackningen. Läs alltid bipacksedeln noggrant innan läkemedlet börjar användas.

Ni måste komma ihåg att förvara Equasym Depot på ett säkert ställe där bara barnet eller ni som föräldrar kan komma åt den.

kom ihåg

Har du frågor till din
läkare eller sjuksköterska
om Equasym Depot eller
ADHD använd denna
sida som minneslapp!

MED FOKUS PÅ
SKOL-
DAGEN

EQUASYM DEPOT
Metylfenidathydroklorid

❖ **Beroendeframkallande medel. Iakttagna största försiktighet vid förskrivning av detta läkemedel.**
Rx, (F) särskild receptblankett krävs.

Equasym[®] Depot 10 mg, 20 mg, 30 mg och 40 mg (metylfenidat) hårda kapslar med modifierad frisättning. ATC-kod N06BA04, psykostimulantia och medel vid ADHD, centralt verkande sympatometika. **Indikation:** ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder). Metylfenidat är indicerat som en del i det totala behandlingsprogrammet för ADHD hos barn från 6 år, när endast stödjande åtgärder visat sig vara otillräckliga. Behandlingen ska ske under överinseende av specialist på beteendestörningar hos barn och/eller ungdomar. Diagnos ska ställas enligt kriterierna i DSM-IV eller riktlinjerna i ICD-10 och ska grundas på fullständig anamnes och utvärdering av patienten. Diagnos kan inte ställas enbart på närvaro av ett eller flera symtom. Behandling med metylfenidat är inte indicerat för alla barn med ADHD och beslutet att använda läkemedlet måste grundas på en mycket noggrann bedömning av svårighetsgrad och kronicitet av barnets symtom i förhållande till barnets ålder. **Kontraindikationer:** överkänslighet mot den aktiva substansen eller mot något hjälpämne, glaukom, feokromocytom, under behandling med icke-selektiva, irreversibla monoaminoxidas (MAO)-hämmare, samt inom minst 14 dagar efter att dessa läkemedel har satts ut på grund av risk för hypertensiv kris, hypertyroidism eller tyreotoxikos, diagnos på eller anamnes av svår depression, anorexia nervosa/anorektiska störningar, självmordstendenser, psykotiska symtom, svåra humörstörningar, mani, schizofreni, psykopatisk/borderline personlighetsstörning, diagnos på eller anamnes av svåra och episodiska (typ I), bipolära (affektiva) störningar (som inte är välkontrollerade), existerande kardiovaskulära sjukdomar, inklusive svår hypertoni, hjärtsvikt, arteriell ocklusiv sjukdom, angina pectoris, hemodynamiskt signifikant kongenital hjärtsjukdom, kardiomyopati, hjärtinfarkt, potentiellt livshotande arytmier och channelopathy (störning orsakad av dysfunktion i jonkanaler), existerande cerebrovaskulära rubbningar, cerebral aneurysm, kärlrubbningar inklusive vaskulit eller stroke. **Varningar och försiktighet:** Kardiovaskulär status ska noggrant övervakas. Försiktighet är indicerat vid behandling av patienter vilkas underliggande medicinska tillstånd kan skadas av ökat blodtryck eller hjärtfrekvens. Plötslig död har rapporterats i samband med användning av CNS-stimulerande medel vid normala doser hos barn, varav somliga hade kardiella strukturavvikelse eller andra allvarliga hjärtproblem. Felanvändning av CNS-stimulerande medel kan ha samband med plötslig död och andra allvarliga kardiovaskulära biverkningar. Cerebral vaskulit verkar vara en mycket sällsynt idiosynkratisk reaktion på exponering för metylfenidat. Utveckling eller förvärring av psykiska störningar. Förvärring av existerande psykotiska eller maniska symtom, uppträdande av nya psykotiska eller maniska symtom, aggressivt eller fientligt beteende, självmordstendens, tics, ångest, agitation eller spänningar, bipolära sjukdomar, tillväxt, epileptiska anfall, priapism, missbruk, felanvändning och avvikande användning. Långtidsbehandling (mer än 12 månader) hos barn och ungdomar, ska fortlöpande övervakas noggrant med avseende på kardiovaskulär status, tillväxt, aptit, utveckling av nya eller förvärring av existerande psykiska störningar. Läkare som väljer att använda metylfenidat under längre perioder (mer än 12 månader) till barn och ungdomar med ADHD ska regelbundet omvärdera den långsiktiga nyttan av läkemedlet för varje enskild patient med perioder utan behandling för att bedöma hur patienten fungerar utan läkemedel. Det rekommenderas att metylfenidat sätts ut minst en gång per år för bedömning av barnets tillstånd (företrädesvis under skollov). Förbättringen kan komma att bibehållas när läkemedlet sätts ut antingen tillfälligt eller permanent. **Mycket vanliga biverkningar:** sömnlöshet, nervositet, huvudvärk. **Förmåga att framföra fordon och maskiner:** Kan ha en måttlig effekt. Datum för senaste översyn av SPC: 2020-02-25. Vid förskrivning och för mer information om varningar och försiktighet, graviditet och amning, biverkningar, förpackningar och aktuella priser, se www.fass.se.